

Η Σύμβαση της Χάγης

για την Αναγνώριση και
Εκτέλεση Αλλοδαπών
Αποφάσεων σε Αστικές ή
Εμπορικές Υποθέσεις (2019)

Σίμος Χρ. Συμεωνίδης

Willamette University, Όρεγκον ΗΠΑ

Peace Palace

Με λίγα λόγια: το ζουμί

- Η Σύμβαση αυτή:
- **Επιβάλλει** στα συμβαλλόμενα κράτη την αναγνώριση (και εκτέλεση) δικαστικών αποφάσεων άλλων συμβαλλομένων κρατών εάν πληρούν ορισμένες προϋποθέσεις,
- **Απαγορεύει** την επανεξέταση της ουσίας της απόφασης,
- Επιτρέπει την **μη αναγνώριση** μόνο για λόγους που απαριθμούνται περιοριστικά στη Σύμβαση,
- **Δεν εμποδίζει** την αναγνώριση (σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο) αποφάσεων που δεν πληρούν τις προϋποθέσεις της Σύμβασης (it is “**a floor not a ceiling**”)
 - Εξαίρεση: Αποφάσεις εμπραγμάτων δικαιωμάτων επί ακινήτων αναγνωρίζονται μόνο αν το ακίνητο βρίσκεται στο κράτος προέλευσης της απόφασης.

Λίγη Ιστορία

- Η Διάσκεψη Ιδ.δ.δ. της Χάγης ιδρύθηκε το 1893 και σήμερα έχει 91 κράτη μέλη.
- Μετά τον Β παγκόσμιο πόλεμο παρήγαγε 41 συμβάσεις Ιδ.δ.δ.
- Μια από αυτές είναι η **Σύμβαση του 1971 για την αναγνώριση αλλοδαπών εμπορικών και αστικών αποφάσεων**, η οποία όμως θεωρείται αποτυχημένη γιατί μόνο πέντε χώρες την επικύρωσαν.
- Το 1992 άρχισε η προσπάθεια για μια νέα σύμβαση. Κατέληξε με μια πολύ στενότερη σύμβαση, την **Σύμβαση για τις Συμφωνίες Παρέκτασης (Choice of Court Agreements) του 2005**, στην οποία η Κύπρος είναι επίσης συμβαλλόμενο κράτος.
- Η Κύπρος είναι συμβαλλόμενο κράτος σε 17 συμβάσεις.
- Το 2012 ξανάρχισε η προσπάθεια για μια ευρύτερη σύμβαση.
- Καρποφόρησε στις 2 Ιουλίου **2019**, με την υιοθέτηση της υπό συζήτηση Σύμβασης από την Διπλωματική Διάσκεψη της Χάγης.

- Στις 29 Αυγ. 2022, η ΕΕ προσχώρησε στη Σύμβαση, η οποία θα τεθεί σε ισχύ την 1^η Σεπτ. 2023 και θα δεσμεύει την Κύπρο, όπως και όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ (πλην Δανίας).
- Προς το παρόν, το μόνο άλλο συμβαλλόμενο κράτος εκτός ΕΕ είναι η Ουκρανία.

- Όμως αναμένεται ότι πολλές άλλες χώρες θα προσχωρήσουν στη Σύμβαση, όπως οι ΗΠΑ, Η.Β. Καναδάς, Αυστραλία, Ιαπωνία, Κίνα, και πολλές χώρες της Λατινικής Αμερικής.

Σχετικές συμβάσεις που δεσμεύουν την Κύπρο

- Σύμβαση της **Νέας Υόρκης** του **1958** για την αναγνώριση και εκτέλεση αλλοδαπών διαιτητικών αποφάσεων (168 χώρες).
- Σύμβαση **Χάγης** του **1971** για την αναγνώριση αλλοδαπών εμπορικών και αστικών αποφάσεων (Αλβ. Κουβέιτ, Ολλ. Πορτ.).
- Σύμβαση **Χάγης** του **2005** για τις [Υποχρεωτικές] Συμφωνίες Παρέκτασης (Choice of Court Agreements) (ΕΕ, ΗΒ, Μεξικό, Μαυροβούνιο, Σιγκαπούρη).
- Σύμβαση **Χάγης** του **2019** για την αναγνώριση και εκτέλεση αλλοδαπών αποφάσεων σε αστικές ή εμπορικές υποθέσεις (ΕΕ, Ουκρανία).

Κανονισμοί ΕΕ

- **Βρυξέλλες Ια**: Κανονισμός 1215/2012 για τη διεθνή δικαιοδοσία, την αναγνώριση και την εκτέλεση αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις.

Ο Κανονισμός Βρυξέλλες Ια θα εξακολουθήσει να διέπει την αναγνώριση αποφάσεων που εκδίδονται σε Κράτη Μέλη της ΕΕ.

Η Σύμβαση του 2019 δεν επηρεάζει την εφαρμογή των προγενέστερων συμβάσεων.

Θεωρητικά
ουδέτερος

Διευκρινίσεις

- Υπηρέτησα ως μέλος:
 - (1) της 'ομάδας εμπειρογνωμόνων' που συνέταξε το αρχικό κείμενο της Σύμβασης (2012-14), και
 - (2) της 'ομάδας εργασίας' που επεξεργάστηκε το κείμενο (2014-15).

Συμμετείχα ως **εκπρόσωπος της Κύπρου**:

- (3) στην 'Ειδική Επιτροπή' ('Special Commission') που διαπραγματεύτηκε το κείμενο (2016-18), και
- (4) στην Διπλωματική Διάσκεψη που το υιοθέτησε (2019).

Η σημερινή παρουσίαση απηχεί μόνο τις προσωπικές μου απόψεις.

Ουσιαστικό πεδίο εφαρμογής

- Αποφάσεις «σε **αστικές** και [ή] **εμπορικές** υποθέσεις».

- Έμμεσος ορισμός: Διαφορές **ιδιωτικού δικαίου**, δηλ. διαφορές που δεν αφορούν την άσκηση κρατικής εξουσίας. Π.χ. εξαιρούνται ρητώς οι «φορολογικές, τελωνειακές, και διοικητικές» υποθέσεις.

- **Δεν εξαιρούνται** από το πεδίο εφαρμογής:
 - Καταναλωτικές και εργασιακές συμβάσεις, καθώς και αδικοπραξίες.
 - Αυτές όμως εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής της Σύμβασης του 2005.

Ρητές εξαιρέσεις

(ενδεικτική απαρίθμηση, Άρθρ. 2)

- Υποθέσεις οικογενειακού, κληρονομικού, πτωχευτικού και εταιρικού δικαίου.

- Δυσφήμιση,
- προσβολή ιδιωτικότητας,
- πνευματική ιδιοκτησία,
- αθέμιτος ανταγωνισμός.

Αμφιλεγόμενα
θέματα

- Διαιτησία (Σύμβαση Νέας Υόρκης 1958)

Γεωγραφικό πεδίο εφαρμογής

- Η Σύμβαση δεσμεύει όλα τα συμβαλλόμενα κράτη να αναγνωρίσουν τις αποφάσεις όλων των άλλων συμβαλλομένων κρατών (εφόσον πληρούν τις απαιτούμενες προϋποθέσεις).

Μονομερείς εξαιρέσεις -- Δικαίωμα «αποδέσμευσης»

- Όμως το **Άρθρο 29** επιτρέπει σε ένα συμβαλλόμενο κράτος να εξαιρέσει από την εφαρμογή της Σύμβασης ένα άλλο συμβαλλόμενο κράτος με την υποβολή σχετικής δήλωσης στον θεματοφύλακα.
- Ένα συμβαλλόμενο κράτος μπορεί:
 - Όταν προσχωρεί στη Σύμβαση, να γνωστοποιήσει στον θεματοφύλακα ότι δεν θέλει την εγκαθίδρυση συμβατικών σχέσεων με ένα κατονομαζόμενο συμβαλλόμενο κράτος, ή
 - (αργότερα) να αποσύρει την προηγούμενη συγκατάθεσή του στην εγκαθίδρυση συμβατικών σχέσεων με το κατονομαζόμενο κράτος.

Το παρασκήνιο

Ο ρόλος της Τουρκίας

Το παρασκήνιο του Άρθρου 29

Έγινα
Τούρκος!

- 1. Πρόταση τροπολογίας από ΗΠΑ, Ελβετία και Τουρκία.
- 2. Εξήγησα στους αντιπροσώπους ΗΠΑ και Ελβετίας γιατί η τροπολογία είναι απαράδεκτη.
- 3. Υπενθύμισα στις Βαλτικές χώρες και την Πολωνία τον φόβο της Ρωσίας και εξασφάλισα την υποστήριξή τους.
- 4. Εξήγησα στην ομάδα της ΕΕ τους κινδύνους και ζήτησα:
 - (α) είτε να απορρίψουμε την τροπολογία,
 - (β) είτε να επιμείνουμε ότι το δικαίωμα εξαιρέσεως δεν μπορεί να ασκηθεί εναντίον μεμονωμένου κράτους μέλους της ΕΕ (π.χ. της Κύπρου). **«Η είμαστε όλοι μαζί ή δεν είμαστε Ένωση»**
- 5. Η ηγεσία της ΕΕ δέχθηκε το (β). Το ίδιο ΗΠΑ και Ελβετία. Εισάγουν ηπιότερη τροπολογία χωρίς την Τουρκία και μου δίνουν σχετικές διαβεβαιώσεις.
- 6. Επιμένω ότι η ΕΕ πρέπει να κάνει ρητή δήλωση η οποία να καταγραφεί στα πρακτικά και να επαναληφθεί στην Αιτιολογική Έκθεση.
- 7. Η ΕΕ δέχεται τη θέση μου και κάνει τη σχετική δήλωση.
- 8. Η Αιτιολογική Έκθεση ακολουθεί.

Αιτιολογική έκθεση

- «**¶ 411.** Μη ενοποιημένα νομικά συστήματα και **‘Περιφερειακοί οργανισμοί οικονομικής ολοκλήρωσης’ (REIOs – ΠΟΟOs)** π.χ. Ε.Ε.
- «Οι κοινοποιήσεις βάσει του άρθρου 29 μπορούν να γίνουν μόνο από ένα συμβαλλόμενο κράτος σε σχέση με άλλο συμβαλλόμενο κράτος.
- Η δυνατότητα εξαίρεσης δεν είναι διαθέσιμη ή δεν εφαρμόζεται εναντίον ... μεμονωμένου κράτους μέλους ενός ΠΟΟΟ [όπως η **Κύπρος**] ..., δηλαδή εφαρμόζεται ... **στον ΠΟΟΟ στο σύνολό του**.»

Δηλ. όλη την Ε.Ε.

Έτσι η Τουρκία δεν μπορεί να εξαιρέσει από την εφαρμογή της Σύμβασης μόνο την Κύπρο (ή μόνο την Ελλάδα)

Ορολογία

K1

Κράτος προέλευσης
της απόφασης
("State of Origin")

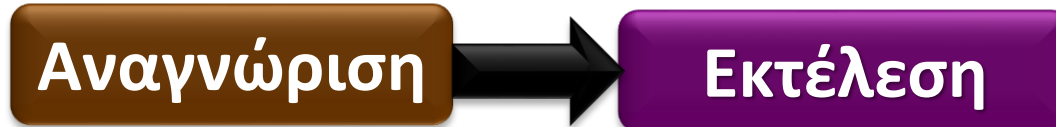

K2

Κράτος από το οποίο
ζητείται η αναγνώριση
της απόφασης
("Requested State")

Ορολογία: «Αναγνώριση» και «Εκτέλεση»

- Για συντομία αναφέρομαι μόνο σε «αναγνώριση».
- Όμως οι δύο όροι δεν είναι ταυτόσημοι.
- Η αναγνώριση προηγείται λογικά και χρονικά της εκτέλεσης,

- αλλά δεν είναι απαραίτητο να ακολουθείται από εκτέλεση.
- Εκτέλεση δεν μπορεί να γίνει χωρίς αναγνώριση,

- αλλά η αναγνώριση δεν είναι αναγκαίο να ακολουθείται από εκτέλεση (π.χ. αναγνώριση δεδικασμένου).

«Δικαστική απόφαση»

- Για τους σκοπούς της Συμβάσεως, «δικαστική απόφαση» είναι κάθε απόφαση δικαστηρίου η οποία αποφαίνεται **επί της ουσίας** της διαφοράς. (Τα συντηρητικά ασφαλιστικά μέτρα δεν θεωρούνται δικαστικές αποφάσεις).
- Δικαστική απόφαση που εκδόθηκε σε ένα συμβαλλόμενο κράτος **(K1)**:
 - (1) είναι **αναγνωρίσιμη** σε άλλο συμβαλλόμενο κράτος **(K2)** μόνο αν «παράγει αποτελέσματα» στο κράτος προέλευσης **(K1)**, και
 - (2) είναι **εκτελεστή** στο δεύτερο κράτος **(K2)** μόνο αν είναι εκτελεστή στο κράτος προέλευσης **(K1)**.
- Η απόφαση δεν χρειάζεται να είναι αμετάκλητη ή τελεσίδικη στο **K1**. Αν όμως εκκρεμεί έφεση στο **K1**, το **K2** μπορεί να αναβάλει ή να απορρίψει την αίτηση αναγνώρισης.
- **Διαιτητικές** αποφάσεις, ή δικαστικές αποφάσεις που κρίνουν θέματα διαιτησίας, εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής της Σύμβασης.

Η δικαιοδοσία του κράτους προελεύσεως (K1)

- Μια απόφαση είναι «επιλέξιμη» (eligible) για αναγνώριση στο K2 αν το κράτος προελεύσεως (K1) είχε δικαιοδοσία σύμφωνα με οποιαδήποτε από τις **13 βάσεις έμμεσης*** δικαιοδοσίας που απαριθμούνται στο **Άρθρο 5** της Σύμβασης.

- Ειδική ρύθμιση: Αποφάσεις για μισθώσεις κατοικιών ή για εγγραφή ακινήτου.

- Επί πλέον, το K2 μπορεί να αναγνωρίσει αποφάσεις που βασίστηκαν σε άλλες βάσεις (π.χ. βάσεις που επιτρέπονται στο εθνικό δίκαιο του K2) (it is “**a floor not a ceiling**”).

- Εξαίρεση: Αποφάσεις για εμπράγματα δικαιώματα επί ακινήτων αναγνωρίζονται μόνο αν το ακίνητο βρίσκεται στο K1.

* Βάσεις «έμμεσης» δικαιοδοσίας (indirect jurisdiction or “jurisdictional filter”): «Έμμεση» υπό την έννοια ότι η Σύμβαση δεν την επιβάλλει στο K1 --- απλώς την ανταμείβει με την δέσμευση αναγνώρισης των προκυπτουσών αποφάσεων.

Οι «εγκεκριμένες» βάσεις δικαιοδοσίας του Άρθρου 5

Η απόφαση είναι αναγνωρίσιμη αν το **K1** είχε μια από τις ακόλουθες σχέσεις με τους διαδίκους ή το αντικείμενο της αγωγής

Σχέση K1 με τον εναγόμενο

- 1. Φυσικά πρόσωπα: κατοικία στο **K1**. Νομικά πρόσωπα: **έδρα**, κεντρική **διοίκηση**, **κύριος τόπος δραστηριότητας**, ή κτήση **νομικής προσωπικότητας** (π.χ. **incorporation**).
- 2. **Υποκατάστημα** νομικού προσώπου, πρακτορείο ή άλλη εγκατάσταση χωρίς χωριστή νομική προσωπικότητα στο **K1**, αν η απόφαση αφορά τις εκεί δραστηριότητες της εν λόγω οντότητας.
- 3. **Κύριος τόπος δραστηριότητας** φυσικού προσώπου στο **K1**, αν η απόφαση αφορά αυτή την δραστηριότητα.

Συναίνεση (ρητή ή σιωπηρή)

- 4. Αν το πρόσωπο κατά του οποίου ζητείται η αναγνώριση είναι αυτό που **άσκησε την αγωγή** στο **K1**.
- 5. Αν ο εναγόμενος **συναίνεσε ρητά** στη δικαιοδοσία του **K1** κατά τη διάρκεια της εκεί δίκης.
- 6. Αν ο εναγόμενος υπερασπίσθηκε την **ουσία** στο **K1** χωρίς να αμφισβητήσει τη δικαιοδοσία του K1 (εκτός αν ...)
- 7. Αν η απόφαση εκδόθηκε από δικαστήριο που ορίστηκε σε μη αποκλειστική συμφωνία παρέκτασης.
- 8. Αν η απόφαση εκδόθηκε επί **ανταγωγής** ...

Εξαιρούνται καταναλωτές και εργαζόμενοι

Συνέχεια

Οι «εγκεκριμένες» βάσεις δικαιοδοσίας του Άρθρου 5

Σχέση Κ1 με το επίδικο αντικείμενο

Ακίνητα

- 9. Αν η απόφαση αφορά **μίσθωση ακινήτου** στο **Κ1**.
- 10. Αν η απόφαση αφορά συμβατική υποχρέωση που εξασφαλίζεται με εμπράγματο δικαίωμα επί ακινήτου που βρίσκεται στο **Κ1**.

Trusts

- 11. Αν η απόφαση αφορά τις εσωτερικές πτυχές ενός **trust** και εκδόθηκε από το δικαστήριο που ορίστηκε στη συστατική πράξη του trust, ή από δικαστήριο του κράτους στο οποίο βρίσκονται τα κεντρικά γραφεία του trust.

Συμβάσεις

- 12. **Συμβατικές ενοχές**: αν το **Κ1** ήταν ο τόπος εκτέλεσης της παροχής.

Αδικοπραξίες

- 13. **Εξωσυμβατικές ενοχές**: αν το **Κ1** ήταν ο τόπος της ενέργειας ή της παράλειψης που προκάλεσε την ζημία. . . .

Τι λείπει από την λίστα?

- Όλες οι βάσεις της **μαύρης λίστας** των Βρυξελλών (π.χ. η δωσιδικία του τόπου επιδόσεως της αγωγής (tag jurisdiction, Κύπρος)
- Δωσιδικία της ομοδικίας (Βρυξέλλες I, Άρθ. 8).
- Δικαιοδοσία της κατοικίας του ενάγοντος καταναλωτή ή εργαζομένου (Βρυξέλλες I, Άρθ. 18.1, 21.2).

Οι «εγκεκριμένες» βάσεις δικαιοδοσίας του Άρθρου 5

Συμβατικές ενοχές

1. Μια απόφαση είναι αναγνωρίσιμη . . . αν . . .

• (g) αποφάνθηκε για συμβατική ενοχή και εκδόθηκε από δικαστήριο του **κράτους στο οποίο εκπληρώθηκε ή έπρεπε να είχε εκπληρωθεί η παροχή**, σύμφωνα με

Εξαιρούνται
καταναλωτές
και εργαζόμενοι

- (i) τη συμφωνία των μερών, ή
- (ii) το εφαρμοστέο στην σύμβαση δίκαιο, ελλείψει συμφωνημένου τρόπου εκπλήρωσης,

Συμβιβασμός
ΗΠΑ-ΕΕ

• εκτός εάν οι δραστηριότητες του εναγομένου σε σχέση με τη συναλλαγή σαφώς δεν συνιστούσαν **σκοπίμο και ουσιώδη δεσμό** με το εν λόγω κράτος.

“Purposeful availment”

Ε.Ε.

Η.Π.Α.

Μερικές διαφορές μεταξύ ΕΕ και ΗΠΑ σε θέματα ειδικής διεθνούς δικαιοδοσίας

Διαφορές για την απαιτούμενη σχέση μεταξύ:

Ενάγοντος

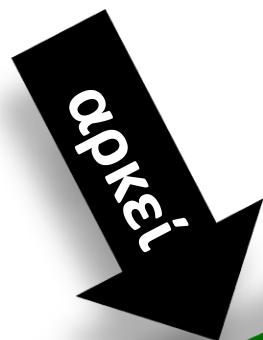
Εναγομένου

Αντικειμένου
αγωγής

Διαφορές σε θέματα ειδικής διεθνούς δικαιοδοσίας

Η Ευρωπαϊκή προσέγγιση

Π.χ. Άρθ. 14
Γαλλ. Αστ. Κώδ.

Ενάγων

Εναγόμενος

Π.χ. Άρθ. 23 Γερμ.
Κώδ. Πολ. Δικ.

**Αντικείμενο
αγωγής**

Διαφορές σε θέματα ειδικής διεθνούς δικαιοδοσίας

Η Αμερικανική προσέγγιση

Απαραίτητη

Ενάγων

Εναγόμενος

Αντικείμενο
αγωγής

Η Αμερικανική Προσέγγιση: «Συνταγματικοποίηση» του δικαίου της δικαιοδοσίας

- Το Αμερικανικό δίκαιο εξετάζει την άσκηση δικαιοδοσίας από τη σκοπιά του συνταγματικού δικαιώματος του εναγομένου **να μη «σύρεται»** σε δίκη σε πολιτεία με την οποία δεν έχει καμία σχέση.
- Το δικαίωμα αυτό εκπηγάει από την συνταγματική επιταγή της **Due Process**, η οποία απαγορεύει την άσκηση κρατικής εξουσίας εναντίον προσώπου (π.χ. του εναγομένου) χωρίς την τήρηση της «**δέουσας διαδικασίας**».
- Η επιταγή αυτή ικανοποιείται μόνο όταν η σχέση **του εναγομένου (και όχι του ενάγοντος ή του αντικειμένου της αγωγής)** με την πολιτεία στην οποία κατατέθηκε η αγωγή (Forum) είναι τέτοια ώστε να μη παραβιάζονται οι «παραδοσιακές αρχές της ουσιαστικής δικαιοσύνης» ('traditional notions of fair play and substantial justice.')
- Για να ικανοποιηθεί αυτή η προϋπόθεση δεν είναι αρκετό να ήταν προβλέψιμο ότι ο εναγόμενος θα εναγόταν στην συγκεκριμένη πολιτεία. **Προβλεψιμότητα χωρίς άλλη σχέση δεν αρκεί**
- Η προϋπόθεση αυτή ικανοποιείται μόνο όταν ο εναγόμενος «χρησιμοποίησε ενσυνειδήτως τις ευκαιρίες δραστηριοποίησης» στη συγκεκριμένη πολιτεία (**“purposefully avail[ed] itself of the privilege of conducting activities within the forum State, thus invoking the benefits and protection of its laws.”**)

“Purposeful availment”

Παράδειγμα

J. McIntyre Machinery v. Nicastro (2011)

- Παρόλο που ήταν προβλέψιμο ότι μια από τις πολλές μηχανές που ο εναγόμενος διέθετε προς πώληση στις Η.Π.Α. θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί και να προκαλέσει ζημία στη Νέα Υερσέη,
- εντούτοις η άσκηση δικαιοδοσίας από την πολιτεία αυτή ήταν αντισυνταγματική
- επειδή ο εναγόμενος δεν χρησιμοποίησε ενσυνειδήτως τις ευκαιρίες δραστηριοποίησης στη συγκεκριμένη πολιτεία.

Βρυξέλλες Ια

Σύμφωνα με το Άρθρ. 7(2), η χώρα της ζημίας έχει δικαιοδοσία, ακόμα και αν δεν έχει άλλη σχέση.

Οι «εγκεκριμένες» βάσεις δικαιοδοσίας του Άρθρου 5

Εξω-συμβατικές ενοχές

1. Μια απόφαση είναι αναγνωρίσιμη . . . εάν . . .

- (j) η απόφαση αποφάνθηκε για εξωσυμβατική ενοχή που προέκυψε από

Μόνο

- θάνατο,
- σωματική βλάβη, ή
- ζημία ή απώλεια ενσώματης περιουσίας

Εξαιρούνται, π.χ., πολλές οικονομικές αδικοπραξίες

Όχι το αντίθετο

- και η πράξη ή η παράλειψη που ευθέως προκάλεσε την εν λόγω ζημία συνέβη στο **K1**, ανεξάρτητα από τον τόπο επέλευσης της ζημίας.

Τι μένει έξω?

Ένοχος Μινιμαλισμός

«εάν η **πράξη ή η παράλειψη** που ευθέως προκάλεσε την εν λόγω ζημία έλαβε χώρα στο **K1**, ανεξάρτητα από τον τόπο επέλευσης της ζημίας....»

Ποιες αδικοπραξίες δεν περιλαμβάνονται?

Όλες οι διασυνοριακές αδικοπραξίες στις οποίες:

η απόφαση εκδόθηκε στο κράτος στο οποίο **επήλθε η ζημία** αλλά η ζημιογόνος πράξη (ή παράλειψη) συνέβη σε άλλο κράτος.

- Παράδειγμα: πολλές περιβαλλοντικές αδικοπραξίες, και
- πάρα πολλές αδικοπραξίες ευθύνης παραγωγού προϊόντων.
- **Ικανοποίηση των Αμερικανικών Θέσεων (βλ. *McIntyre v. Nicastro*)**,
- Με την **ένοχη συγκατάθεση της ΕΕ** επειδή η εξαίρεση αυτών των αδικοπραξιών ευνοεί τα μεγάλα εργοστάσια χωρών όπως η Γερμανία και το Η.Β.
- Προφανώς αυτή η εύνοια αποβαίνει εις βάρος των ευρωπαϊών καταναλωτών, ιδίως σε χώρες όπως η Κύπρος και η Ελλάδα.

Ειδικές ρυθμίσεις για ακίνητα

K1

1. Αποφάσεις επί **συμβατικής υποχρέωσης** που εξασφαλίζεται με εμπράγματο δικαίωμα επί ακινήτου.

2. Αποφάσεις για **μίσθωση ακινήτου**.

3. Αποφάσεις για **μισθώσεις κατοικιών*** ή για **εγγραφή** ακινήτου.

* Η ΕΕ εξαίρεσε από τη Σύμβαση μισθώσεις άλλων ακινήτων εντός ΕΕ.

4. Αποφάσεις για **εμπράγματα δικαιώματα** επί ακινήτων.

Αν το ακίνητο βρίσκεται στο K1

Διαφορές

K2

▪ Η δικαιοδοσία του **K1** δεν είναι αποκλειστική.
▪ Έτσι οι αποφάσεις αυτές είναι αναγνωρίσιμες ακόμα και αν το ακίνητο δεν βρίσκεται στο **K1**, εφόσον το **K1** έχει άλλη βάση δικαιοδοσίας (π.χ. κατοικία εναγομένου).

• Αν το ακίνητο βρίσκεται σε άλλη χώρα, η απόφαση δεν είναι αναγνωρίσιμη, ακόμα και αν το **K1** είχε άλλη βάση δικαιοδοσίας.
• Επιτρέπεται όμως η αναγνώριση της σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο του **K2**.

• Αν το ακίνητο βρίσκεται σε άλλη χώρα, η απόφαση δεν είναι αναγνωρίσιμη, ακόμα και αν:
• (α) το **K1** είχε άλλη βάση δικαιοδοσίας, ή
• (β) το εθνικό δίκαιο του **K2** επιτρέπει την αναγνώριση.

Όλες οι αποφάσεις είναι αναγνωρίσιμες

Λόγοι για τους οποίους επιτρέπεται η μη αναγνώριση

Οι λόγοι αυτοί απαριθμούνται περιοριστικά στο Άρθρο 7. Οι λόγοι είναι: (α) σχεδόν ταυτόσημοι με τους λόγους που απαριθμούνται στο Άρθρο 9 της Σύμβασης το 2005 και (β) παρόμοιοι με τους λόγους του Άρθρου 45 του Κανονισμού Βρυξέλλες Ια.

Ο κυριότερος λόγος: Η επιφύλαξη της δημόσιας τάξης

Άρθρο 7. «Η αναγνώριση ή η εκτέλεση επιτρέπεται να απορριφθεί **[μόνο]** αν: ...

- «γ) η αναγνώριση είναι προδήλως ασυμβίβαστη με τη δημόσια τάξη* (*ordre public*) του **K2**,
 - περιλαμβανομένων των περιπτώσεων όπου η διαδικασία στο **K1** ήταν ασυμβίβαστη με θεμελιώδεις αρχές δικονομικής δικαιοσύνης του **K2**,
 - καθώς και περιπτώσεων που αφορούν παραβιάσεις της ασφάλειας ή της κυριαρχίας του **K2**»

Το όλο σύστημα του K1?

Η συγκεκριμένη απόφαση

* Όχι το «δημόσιο συμφέρον» όπως λέει η ελλην. μετάφραση.

Άλλοι λόγοι

Άλλοι λόγοι για τους οποίους επιτρέπεται η μη αναγνώριση

Η αναγνώριση ή η εκτέλεση επιτρέπεται να απορριφθεί **[μόνο] αν:**

- α) η αγωγή
 - δεν κοινοποιήθηκε εγκαίρως και με τρόπο που να επιτρέπει στον εναγόμενο να ετοιμάσει την υπεράσπισή του, εκτός αν αυτός εμφανίστηκε και δεν αμφισβήτησε την κοινοποίηση (δεδομένου ότι το δικαίωμά του **K1** επέτρεπε τέτοια αμφισβήτηση), ή
 - κοινοποιήθηκε στον εναγόμενο στο **K2** αλλά με τρόπο ασυμβίβαστο με τις θεμελιώδεις αρχές του **K2** για την κοινοποίηση δημοσίων εγγράφων

Ελαττωματική κοινοποίηση αγωγής

- β) η απόφαση εξασφαλίστηκε με απάτη
- δ) η εκδίκαση της αγωγής στο **K1** ήταν αντίθετη με συμφωνία (ή σχετικό όρο σε trust) σύμφωνα με την οποία η διαφορά έπρεπε να επιλυθεί από δικαστήριο κράτους άλλου από το **K1**

Απάτη

Παράβαση συμφωνίας παρεκτάσεως

- ε) η απόφαση αντιβαίνει σε απόφαση δικαστηρίου του **K2** μεταξύ των ίδιων διαδίκων.

Αντίθεση με απόφαση του K2

- στ) η απόφαση αντιβαίνει σε προγενέστερη απόφαση τρίτου κράτους μεταξύ των ίδιων διαδίκων και για το ίδιο αντικείμενο, υπό τον όρο ότι η προγενέστερη απόφαση είναι αναγνωρίσιμη στο **K2**.

Αντίθεση με προγενέστερη απόφαση τρίτου κράτους

Αποζημίωση: Άρθρο 10

- 1. Η αίτηση αναγνώρισης ή εκτέλεσης επιτρέπεται να απορριφθεί στον βαθμό που η απόφαση επιδίκασε αποζημίωση, συμπεριλαμβανομένης και **τιμωρητικής αποζημίωσης**, η οποία δεν αποζημιώνει τον διάδικο για πραγματική ζημία την οποία έχει υποστεί.
- 2. Το δικαστήριο του **Κ2** λαμβάνει υπόψη το κατά πόσον και σε ποιον βαθμό η αποζημίωση αποσκοπεί στην κάλυψη εξόδων και δαπανών που σχετίζονται με τη διαδικασία.

Σημείωση

- Οι ανωτέρω είναι **δυνητικοί** λόγοι για τους οποίους επιτρέπεται η **μη** αναγνώριση.
- Προφανώς δεν είναι υποχρεωτικοί. Η Σύμβαση δεν επιβάλλει την μη αναγνώριση.
- Η μόνη εξαίρεση αφορά αποφάσεις για εμπράγματα δικαιώματα επί ακινήτων οι οποίες εκδόθηκαν σε χώρα άλλη από αυτή της τοποθεσίας του ακινήτου. Η Σύμβαση απαγορεύει την αναγνώρισή τους ακόμα και: (1) αν το **K1** είχε άλλη «εγκεκριμένη» βάση δικαιοδοσίας, ή (2) αν το εθνικό δίκαιο του **K2** επιτρέπει την αναγνώριση.

Λόγοι αναβολής της αναγνώρισης

Επιτρέπεται η αναβολή:

- αν εκκρεμεί διαδικασία μεταξύ των ίδιων διαδίκων με το ίδιο αντικείμενο ενώπιον δικαστηρίου του **K2**, εφόσον:
 - α) το δικαστήριο του **K2** επιλήφθηκε της υποθέσεως **πριν** από το δικαστήριο του **K1**· και
 - β) υπάρχει στενός δεσμός μεταξύ της διαφοράς και του **K2**.

Μια τέτοια απόρριψη δεν εμποδίζει τη μεταγενέστερη υποβολή αίτησης για αναγνώριση ή εκτέλεση της απόφασης.

Σχέση μεταξύ της Σύμβασης του 2005 για τις συμφωνίες παρέκτασης και της Σύμβασης το 2019

Σύμβαση του 2005

- Καλύπτει μόνο συμφωνίες αποκλειστικής δικαιοδοσίας, αλλά με τεκμήριο υπέρ των αποκλειστικών.
- Δεν καλύπτει αδικοπραξίες
- Δεν καλύπτει καταναλωτικές και εργασιακές συμβάσεις.

Σύμβαση του 2019

- Καλύπτει μόνο συμφωνίες μη αποκλειστικής δικαιοδοσίας.
- Καλύπτει αδικοπραξίες.
- Καλύπτει καταναλωτικές και εργασιακές συμβάσεις, αλλά όχι ρήτρες παρεκτάσεως σε αυτές τις συμβάσεις.

- Η Σύμβαση του 2019 δεν εκτοπίζει και δεν επηρεάζει την εφαρμογή της Σύμβασης το 2005.
- Υποτίθεται ότι δεν υπάρχουν ούτε σύγκρουση ούτε υπερκάλυψη ή κενά μεταξύ των δύο Συμβάσεων και ότι θα λειτουργήσουν σε πλήρη αρμονία.
 - Αυτό όμως δεν είναι 100% σίγουρο.

... Εν κατακλείδι

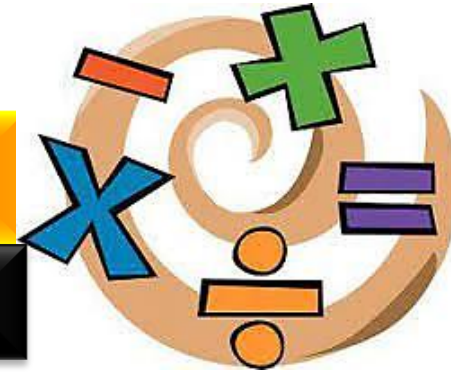

Η σύγκρουση μεταξύ

Ελπίδας

Πραγματικότητας

και ο χαμηλότερος κοινός παρονομαστής

- Η αποδοχή, και άρα η επιτυχία, μιας **πολυμερούς** διεθνούς συμβάσεως είναι πολύ δυσκολότερη από την σύνταξή της.
- Όσο πιο φιλόδοξο είναι το αρχικό της κείμενο, όσο πιο ευρύ είναι το περιεχόμενό του, τόσο δυσκολότερη είναι η αποδοχή του από πολλές χώρες.
- Μια περιεκτικότερη και τέλεια σύμβαση μπορεί κάλλιστα να μείνει στο ράφι.
- Γι' αυτό τον λόγο, οι συντάκτες μιας πολυμερούς συνθήκης, ενεργώντας προληπτικά, βάζουν νερό στο κρασί τους---συμβιβάζουν την ελπίδα με την πολιτική πραγματικότητα.
- **Αποτέλεσμα:** Οι πιο πολλές πολυμερείς συμβάσεις καταλήγουν στον **χαμηλότερο κοινό παρονομαστή**.

Παραδείγματα

- (1) Η εξαίρεση από το πεδίο εφαρμογής αμφιλεγόμενων αλλά σημαντικών θεμάτων όπως η δυσφήμιση, η ιδιωτικότητα, η πνευματική ιδιοκτησία, και ο αθέμιτος ανταγωνισμός.
- (2) Ο μινιμαλισμός στο θέμα της έμμεσης διεθνούς δικαιοδοσία (π.χ. στις αδικοπραξίες), και
- (3) Το δικαίωμα ενός κράτους να εξαιρέσει άλλο κράτος από τη δεσμευτικότητα της Σύμβασης.

. . . ΕΝ ΚΑΤΑΚΛΕΪΔΙ

Ερώτημα: άξιζε τον κόπο η Σύμβαση?

- Από ακαδημαϊκή σκοπιά (και κοιτώντας απέξω), ήταν μια χαμένη ευκαιρία για κάτι πολύ καλύτερο.
- Από την άλλη, ιδίως αν κρίνουμε από το πόσο αρνητικό ήταν το σημείο εκκίνησης το 2012, η Σύμβαση μπορεί να θεωρηθεί επιτυχία.
- Οι προηγούμενες διαπραγματεύσεις (1992-2005) απέτυχαν παταγωδώς και οι ΗΠΑ απέδωσαν την αποτυχία στην «αδιαλλαξία» της Ε.Ε.
- Χρειάστηκαν τουλάχιστο δύο χρόνια για να ξεπεράσουμε την αμερικανική δυσπιστία (αν όχι εχθρότητα).
- Στη συνέχεια το κλίμα βελτιώθηκε αρκετά (βοήθησε και η αλλαγή προσώπων), αλλά η πολιτική βούληση να υπερκεράσουμε τις ουσιαστικές διάφορες δεν ενισχύθηκε.

- Υπό τις περιστάσεις λοιπόν,
- και παρόλο που αναγκαστήκαμε να κατεβούμε στον χαμηλότερο κοινό παρονομαστή,
- «τα ολίγα είναι καλύτερα από τα καθόλου».
- Είναι καλύτερα να έχουμε μια Σύμβαση που να διευκολύνει (και εν μέρει να εγγυάται) την αναγνώριση των κυπριακών αποφάσεων εκτός της Ε.Ε., παρά να μην έχουμε.
- Το ποτήρι λοιπόν είναι μισογεμάτο και όχι μισοάδειο.

Cheers λοιπόν !!!

Cyprus signing Hague
Convention of July 2, 2019

Ευχαριστώ

Ευχαριστώ
και πάλι για την
πρόσκληση
και για την
προσοχή σας

17 Συμβάσεις Χάγης που δεσμεύουν την Κύπρο

- Convention of 1 March 1954 on civil procedure
- Convention of 5 October 1961 Abolishing the Requirement of Legalization for Foreign Public Documents
- Convention of 15 November 1965 on the Service Abroad of Judicial and Extrajudicial Documents in Civil or Commercial Matters
- Convention of 1 February 1971 on the Recognition and Enforcement of Foreign Judgments in Civil and Commercial Matters
- Supplementary Protocol of 1 February 1971 to the Hague Convention on the Recognition and Enforcement of Foreign Judgments in Civil and Commercial Matters
- Convention of 1 June 1970 on the Recognition of Divorces and Legal Separations Convention of 18 March 1970 on the Taking of Evidence Abroad in Civil or Commercial Matters
- Convention of 25 October 1980 on the Civil Aspects of International Child Abduction Convention of 25 October 1980 on International Access to Justice
- Convention of 1 July 1985 on the Law Applicable to Trusts and on their Recognition
- Convention of 29 May 1993 on Protection of Children and Co-operation in Respect of Intercountry Adoption
- Convention of 19 October 1996 on Jurisdiction, Applicable Law, Recognition, Enforcement and Cooperation in Respect of Parental Responsibility and Measures for the Protection of Children
- Convention of 13 January 2000 on the International Protection of Adults
- Convention of 30 June 2005 on Choice of Court Agreements
- Convention of 23 November 2007 on the International Recovery of Child Support and Other Forms of Family Maintenance
- Protocol of 23 November 2007 on the Law Applicable to Maintenance Obligations
- Convention of 2 July 2019 on the Recognition and Enforcement of Foreign Judgments in Civil or Commercial Matters